A BIZOTTSÁG (EU) 2015/1120 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2015. július 8.)

a görögországi olaj- és gázfeltárásnak a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazása alóli mentesítéséről

(az értesítés a C(2015) 4512. számú dokumentummal történt)

(Csak a görög nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre [1] és különösen annak 30. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Hellenic Petroleum S.A. által 2015. február 2-án e-mailben benyújtott kérelemre,

mivel:

I. TÉNYEK

(1) 2015. február 2-án a Hellenic Petroleum S.A. (a továbbiakban: kérelmező) e-mail útján kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv [2] 35. cikkének (1) bekezdése alapján. E kérelem értelmében a Bizottság felkérést kapott annak megállapítására, hogy a 2004/17/EK irányelv, valamint az abban előírt közbeszerzési eljárások nem alkalmazandók a görögországi olaj- és gázfeltárásra.

(2) 2014. december 23-án ugyanaz a kérelmező kérelmet nyújtott be a 2014/25/EU irányelv 35. cikkének (1) bekezdése alapján a görögországi olaj- és gázfeltárásra, olajkitermelésre és gázkitermelésre vonatkozóan. A Bizottság a 2015. január 8-i válaszában jelezte, hogy a kérelem hiányos, és ennek következtében a 2014/25/EU irányelv IV. melléklete 1. pontjának harmadik albekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően a vonatkozó végrehajtási határozat elfogadására rendelkezésre álló időszak az összes információ beérkezését követő első munkanapon kezdődik. A kérelmező 2015. február 2-án ismételten benyújtotta a kérelmet, ezúttal hiánytalanul. Ez a kérelem azonban nem vonatkozott az olajkitermelésre és a gázkitermelésre, csak az olaj- és gázfeltárási tevékenységekre.

(3) 2015. március 5-én kelt levelében a Bizottság a 2004/17/EK irányelv 30. cikke (5) bekezdésének első albekezdésével összhangban tájékoztatta Görögországot a benyújtott kérelemről, és további információkat kért a tagállamtól.

II. JOGI KERET

(4) Hatályának megszűnéséig a 2004/17/EK irányelvet kell alkalmazni az olaj- és gázfeltárásra vonatkozó szerződések odaítélésére, kivéve azokban az esetekben, amikor ez a tevékenység az említett irányelv 30. cikke alapján mentességet élvez. Tekintettel azonban arra, hogy a mentesség megadásának anyagi jogi követelményei érdemben nem változtak, eljárási szempontból a mentességi kérelmekre a 2014/25/EU irányelv rendelkezéseit kell alkalmazni.

[1] HL L 134., 2004.4.30., 1. o.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/25/EU irányelve a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.)

(5) A 2004/17/EK irányelv 30. cikke szerint az irányelv 3–7. cikkében említett valamely tevékenység folytatására irányuló szerződések nem tartozhatnak az irányelv hatálya alá, ha abban a tagállamban, ahol a szerződést teljesítik, a tevékenység közvetlen módon ki van téve a versenynek olyan piacokon, amelyekre a belépés nem korlátozott. A versenynek való közvetlen kitettséget objektív szempontok alapján kell értékelni, figyelembe véve az érintett ágazat egyedi jellemzőit. Az adott piacra való belépés akkor minősül szabadnak, ha a tagállam végrehajtotta és alkalmazza az adott piac megnyitásához kapcsolódó, a 2004/17/EK irányelv XI. mellékletében meghatározott uniós jogszabályokat. Az említett XI. melléklet G. pontjának értelmében a 94/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1]) a piacnak az olaj vagy gáz feltárása és kitermelése tekintetében történő megnyitásához kapcsolódó releváns uniós jogszabály.

(6) Görögország átültette ([2]) és alkalmazza a 94/22/EK irányelvet. Az olaj vagy gáz feltárása és kitermelése érdekében a piacra való belépés ezért a 2004/17/EK irányelv 30. cikke (3) bekezdése első albekezdésének megfelelően szabadnak minősül.

(7) Annak értékeléséhez, hogy az adott tevékenység az e határozattal érintett piacokon közvetlen versenynek van-e kitéve, figyelembe kell venni a legfontosabb szereplők piaci részesedésének mértékét és az adott piacok koncentrációjának szintjét.

(8) Ez a határozat nem érinti a versenyszabályok alkalmazását.

III. **ÉRTÉKELÉS**

(9) A kérelmező az olaj- és gázpiacon tevékenységet folytató görög vállalkozás.

(10) A kérelem az olaj- és gázfeltárásra korlátozódik. A kérelmező – közösen az Edison International SpA és a Petroceltic Resources Plc vállalatokkal, amelyekkel konzorciumot alkot (mindhárom vállalat részvételi érdekeltsége 33,3 %) – kitermelési jogokat kapott a görög államtól a Pátrai-öböl nyugati részének tengeri mezőjére vonatkozóan. E konzorciumon belül a kérelmező a projektvégrehajtó, és ő vezeti a feltárási, értékelési, fejlesztési, kitermelési és leszerelési műveleteket. A kérelmező felelős a feltárás és a kitermelési tevékenységek fejlesztéséhez szükséges minden beszerzésért.

(11) Görögország a közelmúltban több nyílt közbeszerzési eljárást szervezett két engedélyezési körben, és ezekben az eljárásokban valamennyi olyan vállalkozás részt vehetett, amely a vonatkozó uniós szabályoknak megfelelően teljesítette a szabványos feltételeket. Az első engedélyezési körben a fent említett konzorcium mellett feltárási engedélyt kapott az Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon és a Petra Petroleum (80 %–20 %-os részvétel) a joáninai blokkra vonatkozóan, valamint az Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon és a Trajan Oil & Gas Limited (60 %–40 %-os részvétel) a katakoloni blokkra vonatkozóan. 2014 novemberében új engedélyezési kört jelentettek be, és valamennyi érdekelt felet felhívták arra, hogy vegyen részt a 20 nyugat-görögországi tengeri blokkra vonatkozó feltárási és kitermelési engedélyek odaítélését célzó eljárásban.

(12) A kialakult bizottsági gyakorlat ([3]) szerint az olaj- és földgázfeltárás úgy tekintendő, hogy egyetlen érintett termékpiacot alkot, hiszen kezdetben nem lehet megállapítani, hogy a feltárás olaj- vagy földgázlelőhely megtalálását eredményezi-e. Az említett gyakorlatnak megfelelően továbbá úgy kell tekinteni, hogy földrajzi kiterjedését tekintve a piac az egész világot lefedi. Mivel nem mutat jel arra, hogy a piac földrajzi kiterjedésének meghatározása ebben az esetben eltérő lenne, azt e határozat alkalmazásában is fenn kell tartani.

(13) A feltárási tevékenységet végző gazdasági szereplők piaci részesedését a következő három változó alapján lehet mérni: a tőkekiadások, a bizonyítottan feltárt készletek és a várható termelés.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 1994. május 30-i 94/22/EK irányelve a szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről (HL L 164., 1994.6.30., 3. o.).

([2]) A szénhidrogének feltárásáról és kitermeléséről szóló 2289/1995 számú törvény, valamint a 4001/2011 számú törvény.

([3]) Lásd különösen az egy összefonódást a 139/2004/EK tanácsi rendelet (HL C 31., 2008.2.5., 2. o.) szerint a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító 2007. november 19-i bizottsági határozatot (COMP/M/4934 sz. ügy – KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL).

(14) A különböző földrajzi területeken esetleg szükségessé váló befektetések szintjei közötti különbségek mértékéből adódóan azonban a tőkekiadások változójának használatát alkalmatlannak tekintik annak mérésére, hogy a gazdasági szereplők milyen részesedéssel rendelkeznek a feltárási piacon. Jellemzően a két másik mutatót, azaz a bizonyítottan feltárt készleteket és a várható termelést alkalmazzák az ágazatban a gazdasági szereplők piaci részesedésének értékelésére ([1]).

(15) A rendelkezésre álló információk ([2]) szerint 2013. december 31-én a világ bizonyítottan feltárt összes olaj- és gázkészleteinek mennyisége 469,7 milliárd köbméter olajegyenértéket (a továbbiakban: Sm^3 oe) tett ki. 2013. december 31-én Görögország kevesebb mint 0,03 % részesedéssel rendelkezett a bizonyítottan feltárt olajkészletek, és 0 % részesedéssel a bizonyítottan feltárt földgázkészletek tekintetében. A kérelem szerint az előzetes becslések/előrejelzések arra utalnak, hogy azokban a blokkokban, amelyekre vonatkozóan már odaítéltek koncessziókat, 253–283 millió hordó nyersolaj felfedezésére lehet számítani. Görögország világpiaci részesedése azonban akkor is elhanyagolhatóan minimális mértékű (kevesebb mint 0,05 %) maradna, ha ezek a becslések beigazolódnának, és a készletek bizonyítottan feltárt készletekké válnának ([3]).

(16) A Görögországban működő vagy a belátható időn belül ott működő vállalkozások egyéni részesedése még ennél is kisebb lesz. A kérelmező nem termelt ki olajat vagy földgázt Görögországban vagy más országban az elmúlt három pénzügyi évben.

(17) A feltárási piac koncentrációjának foka nem magas. Az állami tulajdonban lévő vállalatokat leszámítva a piacot három magántulajdonban lévő, vertikálisan integrált, nemzetközi óriásvállalat (a BP, az ExxonMobil és a Shell), valamint néhány további „jelentős" vállalat jelenléte jellemzi. Ezek a tényezők a versenynek való közvetlen kitettségre utalnak.

IV. **KÖVETKEZTETÉS**

(18) Az (1)–(17) preambulumbekezdésekben foglalt megfontolások alapján a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében a versenynek való közvetlen kitettségre vonatkozó feltételt Görögországban teljesítettnek kell tekinteni.

(19) Mivel a piacra történő belépés nem minősül korlátozottnak, a 2004/17/EK irányelv sem akkor nem alkalmazandó, amikor az ajánlatkérők a Görögországban történő olaj- és földgázfeltárásra vonatkozóan szerződést ítélnek oda, sem pedig akkor, amikor ilyen tevékenységnek az említett földrajzi területen való folytatására tervpályázatot szerveznek.

(20) E határozat alapját a kérelmező által benyújtott információk szerint a 2015. január–2015. május közötti időszakban fennálló jogi és ténybeli helyzet képezi. Amennyiben a jogi vagy ténybeli helyzetben beálló jelentős változások miatt a 2004/17/EK irányelv 30. cikke (1) bekezdésének alkalmazhatóságára vonatkozó feltételek már nem teljesülnek, e határozat felülvizsgálható.

(21) Az e határozatban foglalt intézkedések összhangban állnak a közbeszerzési tanácsadó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2004/17/EK irányelv nem alkalmazandó az ajánlatkérő felek által odaítélt, és Görögországban megvalósítandó olaj- és földgázfeltárást lehetővé tevő szerződésekre.

([1]) Lásd különösen az egy összefonódást a közös piaccal és az EGT-megállapodással összeegyeztethetőnek nyilvánító 1999. szeptember 29-i 2004/284/EK bizottsági határozat 25. és 27. pontját (IV/M.1383 sz. ügy – Exxon/Mobil) (HL L 103., 2004.4.7., 1. o.) és a további határozatokat, például a 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján egy összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító 2007. május 3-i bizottsági határozatot (COMP/M.4545 sz. ügy – STATOIL/HYDRO) (HL C 130., 2007.6.12., 8. o.).

([2]) Lásd a kérelem 5.2.1. pontját és az ott megjelölt forrásokat, különösen a British Petroleum „Statistical Review of World Energy" című, 2014. júniusi kiadványát.

([3]) 283 millió hordó nyersolaj, amely körülbelül 0,045 milliárd köbméter nyersolajnak felel meg.

2. cikk

E határozat címzettje a Görög Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2015. július 8-án.

a Bizottság részéről
Elżbieta BIEŃKOWSKA
a Bizottság tagja